

Review¹

De rubriek 'Review' wil de lezer informeren over recente publicaties en conferenties met betrekking tot het hoger onderwijs. De redactie zal een selectie maken uit de ontvangen stukken en relevant werk in deze rubriek ter kennis meegeven.

Jacobs, B. (2002). *An investigation of education finance reform: Graduate taxes and income contingent loans in the Netherlands*. Den Haag, CPB: 80 p.

<http://www.cpb.nl/nl/pub/discussie/9/disc9.pdf>

Analyse van de consequenties van de introductie van een academicusbelasting of sociaal leenstelsel ter financiering van de studie van hbo- en wo-studenten. Dit is een leenstelsel met inkomensafhankelijke terugbetaling.

Amaral, A., G. A. Jones, et al. (Eds) (2002). *Governing higher education: national perspectives on institutional governance*. Higher education dynamics, 2. Dordrecht, Boston, London: Kluwer Academic Publishers.

Kritische analyse van het besturen van universiteiten in negen landen: Australië, België, Canada, Frankrijk, Nederland, Noorwegen, Portugal, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten.

Duke, C. (2002). *Managing the learning university*. Buckingham: Open University Press. Gebaseerd op ervaringen van Engelse en Australische universiteiten en gericht op universiteiten die functioneren in een decentraliserend of gedecentraliseerd bestel, worden adviezen gegeven over de universiteit als lerende organisatie, managen door samenwerken, het managen van de academische onderneming, het managen van mensen en van communicatie via IT.

Brooks, A. and A. Mackinnon, Eds. (2001). *Gender and the restructured university: changing management and culture in higher education*. SRHE, Society for Research into Higher Education, Open University Press.

Onderzoek naar de invloed van globalisering en van organisatieverandering op de academische instellingen en hun academische staf, waarin men de herstructurering van universiteiten als onderdeel beschouwt van de reconstructie van academische eenhe-

den in de richting van de globale kenniseconomie. Het gaat hierbij speciaal om de gevolgen voor vrouwen. Gedetailleerd wordt beschreven hoe vrouwelijke managers veranderingen managen binnen hun eigen instellingen gezien vanuit aspecten als globalisering en herstructurering van de academische staf.

S'Jegers, R., L. Smit, et al. *Perspectieven uitgestroomde wetenschappers op de arbeidsmarkt*. Brussel: VRWB, Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

Onderzoek naar de wijze waarop de arbeidsmarktsituatie van wetenschappers in een niet-universitaire context in kaart kan worden gebracht. Bovendien wordt bekeken hoe de uitgestroomde wetenschappers de waardering voor hun onderzoekservaring evalueren en wat de specifieke waarde is van een doctoraat voor een carrière buiten de universiteit.

Bourn, J. (2002). *Widening participation in higher education in England*. Norwich: NAO, National Audit Office.

Verskillende beleidsactoren in het Engelse hogeronderwijsveld ondernemen thans stappen om de onderwijsdeelname te vergroten van mensen met een handicap en mensen uit lagere sociale milieus. Aldaar zijn extra fondsen voor dit doel beschikbaar die verstandig ingezet dienen te worden.

Unesco (2002). *Globalization and the market in higher education: quality, accreditation and qualifications*. Paris: Unesco.

Wat is de invloed van globalisering op zaken als kwaliteitsbewaking, accreditering en de internationale erkenning van kwalificaties? Hoe gaan verscheidene nationale en 'regionale' overheden (EU, Latijns-Amerika) hiermee om? In hoeverre kan een internationaal kader voor kwaliteitsbewaking en accreditering worden geschapen?

Wende, M. van der , & M. v.d. Ven, (Eds.) (2003). *The use of ICT in higher education*. Utrecht: Lemma.

Ontwikkelingen zoals globalisering kunnen vergemakkelijkt worden door het gebruik van ICT. Dan moeten hogeronderwijsinstellingen deze technologieën integreren in hun kernprocessen en -organisatie. Dit boek bespreekt dergelijke ontwikkelingen in 12 Europese landen en tegelijkertijd zijn er thematische hoofdstukken over de rol van het EU-beleid, de invloed op instellingsniveau en de invloed van regionale en culturele factoren.

Wolffhagen, I., et al (2002) *Interne kwaliteitszorg in ontwikkeling*. Groningen: Wolters-Noordhoff, Hoger Onderwijs Reeks.

Een praktisch boekje over interne kwaliteitszorg, dus over de binnen een onderwijsinstelling uit te voeren evaluaties voor onderwijsverbetering, die veelal gerapporteerd worden via een zelfstudierapport. Hier wordt het standpunt ingenomen dat kwaliteitszorg in de organisatie ingebed moet zijn en dat een totaalbenadering gevolgd moet worden: een evenwichtige aandacht voor onderwijskundige zaken naast andere als organisatorische, personeels- en financiële aangelegenheden. Het boek is bedoeld voor docenten in het hoger onderwijs.

Frencken, H., et al. (2002). *ICT in het hoger onderwijs: stand van zaken*. Utrecht, Leiden: IVLOS, universiteit Utrecht, ICLON, Universiteit Leiden, ISBN 90-393-3134-0

Overzicht van stand van zaken betreft het gebruik van IT in het Nederlandse en Vlaamse onderwijs in het begin van 2002. De hoofdstukken dekken zowel de organisatorische omgeving, het implementatieproces, het onderwijs- en leerproces en de technologie zelf. Ingegaan wordt onder andere op systemen voor studievoortgang, elektronische toetsomgevingen en het belang van feedback, collaboratief leren en ICT, elektronische leeromgevingen, het ontwikkelen en hergebruiken van leermaterialen, veranderende rollen van studenten en docenten, ICT-beleid en implementatie. ICT biedt een meerwaarde ten opzichte van de meer traditionele leermiddelen: de onafhankelijkheid van tijd en plaats, de interactiviteit door communicatiemogelijkheden, de toegankelijkheid van de veelheid van bronnen, de mogelijkheid aan te sluiten bij het beginniveau en de studiestijl van studenten en de mogelijkheid tot verrijking en verlevendiging. Deze potentiële meerwaarde wordt naar voren gebracht aan de hand van de vele beschrijvingen van concrete voorbeelden van gebruik.

Broek, A. v. d. en R. Voeten (2002). *Wisselstroom : een analyse van de bèta-instroom in het wetenschappelijk onderwijs in de periode 1980-2000*. Zoetermeer: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Verontrustende berichten over het aantal dalende studenten bij bèta- en techniekopleidingen hebben eind negentiger jaren geleid tot een aantal maatregelen vanuit de overheid. Dit onderzoek doet verslag van een analyse van instroomaantallen bij bèta-opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs in de periode 1980-2000.

Elen, J. en E. Laga (red.) (2002) *Muizen in het auditorium: ICT in het hoger onderwijs*. Antwerpen: Garant Uitgeverij, ISBN 90-441-1279-1

Handleiding voor docenten bij het gebruik van ICT door middel van een bundeling van inzichten en ideeën. Het boek bevat bijdragen van een groot aantal auteurs die verbonden zijn aan de KU Leuven. Het boek wil inzicht verschaffen, suggesties bieden en creativiteit uitlokken.

Deze rubriek werd verzorgd door Marwine van der Molen (CHEPS, Universiteit Twente). Publicaties kunnen aan de redactie worden voorgelegd ter verschijning in deze rubriek, door te schrijven naar: Marwine van der Molen, cheps, Universiteit Twente, Postbus 217, 7500 AE Enschede, e-mail: m.w.vandermolen@utwente.nl, of aan de redactiesecretaris onder vermelding van: TvHO Review.

NOTEN

¹ De overige informatie uit de rubriek 'Review' is voortaan te bekijken op de website www.tvho-online.nl